

Briselē, 30.6.2020.
COM(2020) 298 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

Nākotnes ienākošās un izejošās naudas plūsmas ES budžetā ilgtermiņa prognoze (2021-2025)

1. IEVADS

Šajā ziņojumā ir sniegta nākotnes ienākošās un izejošās naudas plūsmas ilgtermiņa prognoze, aptverot turpmākos piecus gadus (2021.–2025. g.), kā paredzēts Finanšu regulas 247. panta 1. punkta c) apakšpunktā¹. Analīzē ņemti vērā principi un nosacījumi, kas izklāstīti Līgumā par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas² (turpmāk "izstāšanās līgums").

Covid-19 pandēmijas rezultātā sociālekonomiskie apstākļi ES ir ievērojami pasliktinājušies. Tāpēc 2020. gada 27. maijā³ Komisija iesniedza pārskatītu priekšlikumu par pastiprinātu daudzgadu finanšu shēmu (DFS) 2021.–2027. gadam un vērienīgu atveseļošanas plānu. Šis prognozes ziņojums sniedz aplēsi par izdevumu izejošajām plūsmām saskaņā ar nākamās daudzgadu finanšu shēmas maksimālajiem apjomiem un atbilstošajām ieņēmumu ieplūdēm nākamajos piecos gados, pamatojoties uz 2020. gada maija pārskatīto DFS priekšlikumu.

Salīdzinājumā ar pagājušā gada prognozi,⁴ kas aptvēra 2020.–2024. gada periodu, šī jaunā prognoze aptver vēl vienu gadu (2025. g.). Pašreizējās finanšu shēmas saistību maksājumu aplēses tiek atjauninātas, lai ņemtu vērā faktiskos īstenošanas rezultātus 2019. gadā, 2020. gada budžetu ar budžeta grozījumiem Nr. 1 un Nr. 2 un budžeta grozījumu projektu Nr. 3 līdz Nr. 6⁵, un budžeta projektu 2021. gadam⁶.

Maksājumi saistībā ar saistībām pēc 2021. gada, ņemot vērā to, ka sarunas par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam joprojām turpinās, atbilst parametriem, kas izriet no sarunu stāvokļa un Komisijas priekšlikuma nākamajam finanšu periodam, kas pārskatīts šogad.

2. PROGNOZES REZULTĀTI

Kopumā gaidāms, ka nākamās finanšu shēmas pirmajos piecos gados maksājumi sasniegs 866 miljardus EUR. Šī summa nav vienmērīgi sadalīta pa gadiem, bet tiks izmantota atbilstīgi tam, kā tiks veikta 1) maksājumu pakāpeniska ieviešana jaunajām izdevumu programmām (aptuveni 67 % no kopējās maksājumu summas pieciem gadiem) un 2) maksājumi, lai segtu 2014.–2020. gada periodā neizpildītās saistības (atlikušie 33 % maksājumu).

2.1. Maksājumi par jaunām saistībām

Prognozētie maksājumi par saistībām, kas tiks īstenotas 2021.–2025. gadā, ir saskaņoti ar summām pa programmām un pa gadiem, kā norādīts Komisijas 2020. gada 27. maija priekšlikumā par nākamo daudzgadu finanšu shēmu. Prognozes pamatā esošie pieņēmumi joprojām atbilst pieņēmumiem iepriekšējā gada ziņojumā un Komisijas 2018. gada 2. maija priekšlikumā par

¹ Finanšu regula, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un tās piemērošanas noteikumi, Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 30. jūlijs).

² OV C 66 I, 19.2.2019., 1. lpp.

³ COM/2020/442 final, 27.5.2020.

⁴ COM(2019) 305 final, 26.6.2019.

⁵ **Nr. 1** 2020/536, OV L 126, 21.4.2020., **Nr. 2** 2020/537, OV L 126, 21.4.2020., **Nr. 3** COM(2020)180 final, 15.4.2020., **Nr. 4** COM(2020)190 final, 30.4.2020., **Nr. 5** COM(2020)421 final, 3.6.2020., **Nr. 6** COM(2020)423 final, 3.6.2020.

⁶ COM(2020)300, 24.6.2020.

daudzgadu finanšu shēmu. Cik vien iespējams, ir atspoguļots progress sarunās par nākamās paaudzes izdevumiem (sīkāku informāciju skatīt 3. iedaļā “Prognozes pieņēmumi”).

Tas īpaši attiecas uz sarunām par Kopīgo noteikumu regulu, kas nosaka kohēzijas politikas īstenošanas ātrumu – lielāko izdevumu jomu, kurā tiek izmantotas diferencētas apropiācijas. Izmaiņas kohēzijas politikas fondu īstenošanas kārtībā (piemēram, saistību atcelšanas noteikums, priekšfinansējumu likmes, priekšfinansējumu noskaidrošana, ieturējuma likme) salīdzinājumā ar pašreizējās prognozes izmantotajiem pieņēmumiem būtiski ietekmētu paredzamo maksājumu līmeni visam ES budžetam.

Līdz ar to precīzāka prognozes atjaunināšana būs iespējama tikai pēc tam, kad būs pabeigtas sarunas par nākamo finanšu shēmu un ar to saistītajiem nozaru tiesību aktiem.

2.2. Maksājumi par saistībām pirms 2021. gada

Komisijas prognozēs par maksājumiem, kas izriet no pašreizējām saistībām (tostarp tām, kas vēl jāizdara 2020. gadā), ņemti vērā priekšlikumi ES 2020. gada budžeta mobilizēšanai, reaģējot uz Covid-19 pandēmiju. Aplēses par 2021.–2025. gadu ietver maksājumus, kas izriet no 2020. gada programmu papildināšanas, kā to paredz investīciju iniciatīvas reaģēšanai uz koronavīrusu (*CRII* un *CRII+*) un budžeta grozījuma Nr. 6 projekts. Daži no šiem priekšlikumiem nozīmē finansējuma pārceļšanu uz iepriekšējiem gadiem, bet citi var pieprasīt papildu summas, kas iepriekš nav prognozētas.

Proti, tiek prognozēts, ka *CRII* un *CRII+* iniciatīvas paātrinās kohēzijas politikas īstenošanu, tādējādi palielinot maksājumu vajadzības 2020. un 2021. gadā un līdz ar to samazinot maksājumu vajadzības 2024. un 2025. gadā. Pamatojoties uz priekšlikumu par vienreizēju fiksētu summu ienākumu atbalstam lauksaimniekiem, maksājumu vajadzības laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam lauku attīstībai arī palielināsies 2021. gadā, attiecīgi samazinoties 2024. gadā.

Pasākumi reaģēšanai uz Covid-19, kas ierosināti, pārskatot daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam un ar to saistīto budžeta grozījuma Nr. 6 projektu, 2020. gadā radīs papildu saistības maksājumos 11,5 miljardu EUR un 6,5 miljardu EUR apmērā. No minētā priekšlikuma izrietošie atlikušie 5 miljardi EUR (2,5 miljardi EUR saskaņā ar iniciatīvu *REACT-EU* un 2,5 miljardi EUR saskaņā ar jauno maksātspējas atbalsta klasi Eiropas Stratēģisko investīciju fondā) tiks izmaksāti 2021.–2025. gadā, palielinot maksājumu vajadzības salīdzinājumā ar pagājušā gada prognozi.

Jebkuras novirzes no iepriekš minētajos Komisijas priekšlikumos pieņemtajām summām apvienojumā ar izmaiņām kohēzijas politikas fondu īstenošanas kārtībā var ietekmēt maksājumu vajadzības, un tās būs jāņem vērā sarunās par nākamās finanšu shēmas maksājumu maksimālajiem apjomiem.

2.3. Maksājumi 2021. gadā

Maksājumu līmenis 2021. gadā ir īpaši svarīgs. Šis ziņojums pilnībā atbilst 2021. gada budžeta projekta priekšlikumam, kura pamatā ir Komisijas priekšlikumu parametri, jo īpaši attiecībā uz kohēzijas politikas fondu priekšfinansējuma līmeņiem gan 2014.–2020. gadam (priekšfinansējuma līmenis – 1 %), gan 2021.–2027. gadam (priekšfinansējuma līmenis – 0,5 %). Šo likmju paaugstināšanai būtu tūlītēja ietekme uz maksājumu vajadzībām 2021. gadā. Novēlota 2021.–2027. gada programmu sākšana var novest pie tā, ka daļa no priekšfinansējuma kohēzijas politikas jaunajai paaudzei var tikt pārceļta uz 2022. gadu.

2.3.1. Saistību atcelšana

Kopējais prognozētais 2021.–2025. gada saistību atcelšanas apjoms ir 9 miljardi EUR, kas pilnībā saistīti ar 2014.–2020. gada perioda un agrākām programmām. Nav sagaidāms, ka tiks atceltas saistības, kas ir ierosinātas 2021.–2027. gada finanšu shēmai.

Atcelto saistību līmenis dažādās izdevumu kategorijās ir atšķirīgs, jo prognozē tiek ņemtas vērā jau veiktās saistību atcelšanas un saistību atcelšanas, kas noteiktas līdz 2021. gada budžeta projekta sagatavošanas brīdim. Principā tiek prognozēts, ka saistību atcelšana notiks visā plānošanas periodā. Tā kā lielākajai daļai programmu un darbību nav automātisku saistību atcelšanas noteikumu, ikviens saistību atcelšanu sadalījums pa gadiem būtu ļoti spekulatīvs. Lai aplēstu atcelto saistību apmēru līdz 2025. gadam, prognoze par saistību atcelšanu tiek sadalīta proporcionāli saistītajiem gada maksājumiem.

Ir izstrādāta īpaša prognoze 2014.–2020. gadam Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem (ESI) — tajā tiek ņemta vērā pieredze saistībā ar 2007.–2013. gada programmu slēgšanu. Prognoze par saistību atcelšanu tiks atjaunināta, kad sāksies 2014.–2020. gada programmu pirmā slēgšana. Zemāks faktiskais atcelto saistību līmenis nozīmētu lielākas maksājumu vajadzības. Precīzs saistību atcelšanas gads ir atkarīgs no katras valsts programmas konkrētajiem slēgšanas datumiem. Ņemot vērā spēkā esošos n+3 saistību atcelšanas noteikumus, saistību atcelšana, visticamāk, būs izklaidēta 2024.–2026. gada periodā. Tā kā šis ziņojums aptver tikai 2024.–2025. gadu, pagaidu pieņēmums ir, ka apmēram divas trešdaļas no ESI fondu 2014.–2020. gadam paredzēto saistību atcelšanas būs attiecināmas uz šo periodu.

Salīdzinājumā ar pagājušā gada ziņojumu, aplēse par saistību atcelšanu pieciem gadiem palielinās par aptuveni 1 miljardu EUR. Šī ir augstākā saistību atcelšanas prognozes apvienotā ietekme attiecībā uz programmām 2014.–2020. gada 1.b un 2. izdevumu kategorijā (pieaugums par 2,5 miljardiem EUR) un samazinājums pārējos posteņos (samazinājums par 1,5 miljardiem EUR).

2014.–2020. gada 1.b izdevumu kategorijas pieauguma iemesls ir mehānisks efekts, kas rodas, iekļaujot vienu papildu gadu (2025. gadu), uz kuru neattiecas pagājušā gada ziņojums. Tāpat sagaidāms, ka saistību 2014.–2020. gada 2. izdevumu kategorijas saistību atcelšana notiks, vēlākais, līdz 2025. gadam, jo paredzams, ka attiecīgais slēgšanas maksājums būs beidzies līdz tam laikam.

2014.–2020. gada 1.a, 3. un 4. izdevumu kategorijā minētajām programmām samazinājuma iemesls ir apvienots efekts, kas rodas, atjauninot pieņēmumus turpmākajiem gadiem saskaņā ar 2021. budžeta projektu un pārskata perioda maiņu par vienu gadu. 2019. gadā šajās trīs izdevumu kategorijās tika atcelti 1,3 miljardi EUR saistībā ar programmām pirms 2014. gada, un šī summa vairs nav iekļauta pašreizējā prognozē.

2.3.2. Neizpildīto saistību līmeņa izmaiņas

Neizpildīto saistību (*reste-a-liquidier* jeb *RAL*) uzkrāšanās neizbēgami rodas, īstenojot ES budžetu ar diferencētām apropriācijām un nomināli palielinot ES budžeta apjomu gadu gaitā. Paredzams, ka

RAL pārskata perioda sākumā būs aptuveni 308 miljardi EUR. Salīdzinājumam – 2020. gada beigu *RAL* prognoze pagājušā gada ziņojumā bija 303 miljardi EUR.

Šīs izmaiņas *RAL* prognozē ir vairāku elementu rezultāts. Pēc 2019. gada slēgšanas faktiskās *RAL* bija 294 miljardi EUR⁷. Līdz šim saistības saskaņā ar 2020. gada budžetu, ieskaitot budžeta grozījuma Nr. 6 projektā ierosinātos palielinājumus, ir 184 miljardi EUR, bet maksājumi ir 161,5 miljardi EUR. Tas radītu papildu *RAL* 22 miljardu EUR apmērā, kas radītas 2020. gadā. Ņemot vērā paredzēto kohēzijas politikas paātrinājumu, ko izraisīja *CRII* un *CRII+* iniciatīvas, 2020. gadā var rasties papildu maksājumu vajadzības 8–10 miljardu EUR apmērā. Aprēķinot *RAL* gada beigās, tiek pieņemts, ka papildu summa aptuveni 8 miljardu EUR apmērā maksājumos tiks iekļauta budžetā vēlāk 2020. gadā. Tomēr faktisko papildu vajadzību var kvantitatīvi noteikt tikai pēc tam, kad dalībvalstis iesniegušas savas prognozes par darbības programmu īstenošanu ESI fondu ietvaros līdz 2020. gada 31. jūlijam.

2025. gada beigās tiek prognozēts, ka *RAL* līmenis būs aptuveni 292 miljardi EUR, kas nozīmē nominālu samazinājumu par 5 % piecu analizēto gadu laikā. *RAL* apjoma izmaiņas pa gadiem nav vienmērīgas un *RAL* mainās atkarībā no gada maksājumu un gada saistību attiecības. Pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu daudzgadu finanšu shēmai 2021.–2027. gadam, maksājumu maksimālais apjoms 2021.–2025. gadā būtu nedaudz lielāks nekā saistību maksimālais apjoms. Tas ir rezultāts maksājumu paātrināšanai jaunā plānošanas perioda pirmajos gados saistībā ar atbalstu no ES budžeta, reaģējot uz Covid-19 pandēmiju. Nav sagaidāms maksājumu vajadzību samazinājums 2023.–2025. gadā, galvenokārt pateicoties divu apstākļu kombinācijai, proti, tika noteikts pirmais automātiskās saistību atcelšanas mērķis attiecībā uz jaunajām programmām atbilstoši Kopīgo noteikumu regulai, kā arī n+3 saistību atcelšanas mērķis attiecībā uz 2014.–2020. gada ESI fondu maksājumu pēdējo daļu un šo programmu noslēgšanu. Kopumā maksājumi piecu gadu laikā, uz kuriem attiecas ziņojums, pārsniegtu saistību līmeni par aptuveni 6,6 miljardiem EUR. Apvienojumā ar prognozētajām saistību atcelšanām tajā pašā laikposmā tas varētu mainīt *RAL* pieauguma tendenci.

2.4. Ieņēmumi

ES budžets tiek finansēts no pašu resursiem un citiem ieņēmumiem. Budžeta finansēšanai nepieciešamo pašu resursu kopsummu nosaka, no kopējiem izdevumiem atskaitot citus ieņēmumus. Attiecīgi ES budžeta ieņēmumu prognoze par 2021.–2025. gadu ir balstīta uz principu, ka izdevumiem un ieņēmumiem ir jābūt saskaņotiem, tāpēc kopējiem ieņēmumiem un kopējiem izdevumiem ir jābūt vienādiem.

No 2021. gada saskaņā ar izstāšanās līgumu (V daļa) Apvienotā Karaliste veiks iemaksas ES budžetā, kas attiecas uz neizpildītajām saistībām no DFS 2014.–2020. gadam un iepriekšējiem finanšu plāniem (*RAL* 2020. gada beigās), kā arī attiecībā uz pensiju saistībām un citiem finanšu norēķinu komponentiem. Apvienotās Karalistes iemaksai būtu jāatbilst tās daļai šo saistību finansēšanā. Tie būs “citi ieņēmumi” ES budžetā, kas nav Savienības pašu resursi.

⁷ Šī summa neietver *RAL* 3,5 miljardu EUR apmērā, kas iegūtas no trešo valstu iemaksām, jo attiecīgie maksājumi jau ir darīti pieejami ES budžetā.

ES kopējie pašu resursi jebkurā konkrētā gadā nedrīkst pārsniegt pašu resursu maksimālo apjomu. Komisija ir ierosinājusi palielināt šo maksimālo apjomu līdz 1,40 % no ES dalībvalstu nacionālā kopienākuma no 2021. gada 1. janvāra, lai mehāniski samazinātu pašu resursu nominālo summu, kas atbilst pašreizējam maksimālajam apjomam 1,20 % apmērā no Savienības NKI saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos un ar ekonomikas lejupslīdi Covid-19 pandēmijas dēļ. Līdz brīdim, kad jaunais lēmums par pašu resursiem stāsies spēkā, turpinās piemērot pašreizējo maksimālo apjomu.

Nominālā izteiksmē 1,20 % no ES nacionālā kopienākuma 2021. gadā ir 168 miljardi EUR. Šis līmenis atstātu rezervi tikai 2,4 miljardu EUR apmērā starp pašu resursu maksimālo apjomu un ierosināto maksājumu maksimālo apjomu. Juridisku iemeslu dēļ daudzgadu finanšu shēmas maksājumu apropriāciju maksimālais apjoms nevar pārsniegt pašu resursu maksimālo apjomu, un pareizas finanšu pārvaldības princips papildus prasa saglabāt drošības rezerves. Komisija ir ierosinājusi palielināt pašu resursu maksimālo apjomu nākamajam periodam līdz 1,40 % no ES nacionālā kopienākuma, un ir svarīgi, lai dalībvalstis līdz 2020. gada beigām pieņemtu un apstiprinātu jauno lēmumu par pašu resursiem atbilstoši savām konstitucionālajām prasībām. Līdz brīdim, kad oficiāli būs spēkā jaunais pašu resursu maksimālais apjoms, maksājumu maksimālajam apjomam 2021. gadam būs jāatbilst pašreizējiem ierobežojumiem.

Tomēr pašu resursu faktiskās vajadzības nosaka plānotie maksājumi pēc paredzamo citu ieņēmumu atskaitīšanas, nevis daudzgadu finanšu shēmas maksājumu maksimālais apjoms. Budžeta finansēšanai vajadzīgie pašu resursi 2021. gadam tiek lēsti 155 miljardu EUR apmērā. Tas atstātu *de facto* rezervi 13 miljardu EUR apmērā zem pašreizējā pašu resursu maksimālā apjoma — 1,20 % no nacionālā kopienākuma, lai segtu ES iespējamās saistības un citas neparedzētas vajadzības.

3. PROGNOZES PIENĒMUMI

3.1. Īpaši pieņēmumi saistībā ar galvenajiem izdevumu elementiem

3.1.1. 2014.–2020. gada ESI fondi un 2021.–2027. gada kohēzijas politikas fondi

Maksājumu prognoze par 2014.–2020. gada ESI fondiem ir balstīta uz iepriekšējo pieredzi saistībā ar iesniegtajiem starpposma maksājumu pieprasījumiem, kas izteikti procentos no kopējā finansējuma. Katram no minētajiem fondiem izmanto īpašus maksājumu profilus. Turklāt tiek ņemts vērā, kā maksājumus ietekmēs priekšlikumi saistībā ar investīciju iniciatīvām reaģēšanai uz koronavīrusu (sk. 2.2. punktu "Maksājumi par saistībām pirms 2021. gada").

2021.–2027. gada kohēzijas politikas fondiem plānotie maksājumi ir atkarīgi no pieņēmumiem par galvenajiem politikas īstenošanas parametriem, kas pašlaik ir daļa no sarunām par nākamo daudzgadu finanšu shēmu. Pašreizējā prognoze ir balstīta uz parametriem, kas izriet no pēdējā sarunu stāvokļa (0,5 % priekšfinansējums par katru gadu no 2021. līdz 2026. gadam, kas noskaidrots programmu slēgšanas brīdī, 5 % saglabāšanas līmenis, bez izpildes rezerves). Tika lēsts, ka starpposma maksājumu pieprasījumu profili atspoguļo n+2 saistību atcelšanas noteikuma pakāpenisku ieviešanu, kas grozīta, lai atļautu dažas atkāpes attiecībā uz pirmajām saistību daļām. Turpmākas izmaiņas šajos parametros notiekošajās sarunās ietekmētu maksājumus saistībā ar 2021.–2027. gada kohēzijas politikas fondiem.

3.1.2. Tiešie maksājumi un tirgus pasākumi atbilstoši kopējai lauksaimniecības politikai

Attiecībā uz apropriācijām Eiropas Lauksaimniecības garantiju fondam jānorāda, ka tās pārsvarā ir nediferencētas un lielākā daļa apropriāciju, kas ir saistītas ar tiešajiem maksājumiem lauksaimniekiem, parasti tiek atlīdzinātas dalībvalstīm nākamā budžeta gada pirmajos mēnešos.

Lauku attīstības jomā tika ņemts vērā priekšlikums par vienreizēju ienākumu atbalstu lauksaimniekiem saistībā ar ES reakciju uz Covid-19, palielinot maksājumus līdz 2021. gadam.

3.1.3. Citas programmas un fondi

Attiecībā uz visām pārējām izdevumu pozīcijām (piem., pētniecība un inovācija, plaša mēroga infrastruktūras projekti, iekšpolitika un ārpolitika) prognozes par saistību maksājumiem, kas apstiprināti pašreizējā finanšu shēmā, ir balstītas uz 2021. gada budžeta projektu un tam pievienotajiem pielikumiem, kuros norādīti maksājumi atbilstīgi individuālām budžeta pozīcijām.

Nav izmaiņu pieņēmumos, kas izmantoti, lai novērtētu maksājumus, kas nepieciešami jaunās paaudzes izdevumu programmām, salīdzinot ar pagājušā gada prognozi. Gada maksājumu vajadzības ir aprēķinātas, izmantojot statistikas datus par attiecīgo pašreizējo programmu un ar tām saistīto iepriekšējo 2007.–2013. gada programmu faktisko īstenošanu 10 gadu laikā. Programmām, kam nav iepriekšēju programmu, maksājumu aplēses pamatā ir pieredze par līdzīga veida darbību īstenošanu, un tā tiek pielāgota jaunās programmas konkrētiem elementiem. Tomēr šā gada prognozei katras programmas saistību apropriācijas, uz kuru pamata tiek prognozēti maksājumi, ir atjauninātas, lai atspoguļotu pārskatīto Komisijas priekšlikumu nākamajai daudzgadu finanšu shēmai.

3.1.4. Administrācija

Administratīvie izdevumi (2021.–2027. gadam — 7. izdevumu kategorija) aplēsti, pamatojoties uz nediferencētām apropriācijām; ierosinātie izdevumu maksimālie apjomi 7. izdevumu kategorijai 2021.–2025. gadā ir pilnībā pārveidoti par maksājumiem.

Tas pats attiecas arī uz subsīdijām decentralizētām aģentūrām, kuras tiek finansētas ārpus administratīvo izdevumu kategorijas.

3.2. Pieņēmumi ieņēmumu prognozēšanai

3.2.1. Piemērojamie tiesību akti

Komisija ar savu 2018. gada priekšlikumu Padomes lēmumam par pašu resursu sistēmu ir ierosinājusi jaunus noteikumus par Savienības pašu resursiem⁸. Jaunā lēmuma pieņemšanai ir nepieciešama visu dalībvalstu vienprātīga piekrišana un apstiprinājums saskaņā ar valsts konstitucionālajām prasībām. Tiklīdz jaunais lēmums stāsies spēkā, to piemēros no 2021. gada 1. janvāra. Ja spēkā stāšanās datums būs pēc 2021. gada janvāra, lēmumu piemēros ar atpakaļejošu datumu. Šā iemesla dēļ šajā ziņojumā izklāstītā ieņēmumu prognoze ir balstīta uz parametriem Komisijas 2020. gada priekšlikumā jaunajam Padomes lēmumam par pašu resursu sistēmu visiem

pārskata perioda gadiem (2021.–2025. g.). Savukārt 2021. gada budžeta projekts atspoguļo parametrus no pašreiz⁹ spēkā esošā 2014. gada lēmuma par pašu resursiem.

3.2.2. Tradicionālie pašu resursi

Tiek prognozēts, ka laikposmā no 2022. līdz 2025. gadam muitas nodokļi pieaugs tādā pašā apmērā kā katras dalībvalsts nominālais nacionālais kopienākums, sākot no bruto muitas nodokļu līmeņa, kas paredzēts 2021. gada budžetam¹⁰.

Šajā ziņojumā paredzētie ieņēmumi paredz, ka 10 % no muitas nodokļiem dalībvalstis paturēs kā iekasēšanas izmaksas, kā tas ir Komisijas priekšlikumā Padomes lēmumam par pašu resursu sistēmu¹¹. Atsaucei – pašreizējā likme ir 20 %. Jaunā likme tiek apspriesta kā daļa no daudzgadu finanšu shēmas 2021.–2027. gadam. Iespējamais ieturējuma līmeņa palielinājums virs Komisijas priekšlikuma samazinātu tradicionālo pašu resursu līmeni, kas būtu jākompensē ar lielākām valstu iemaksām.

3.2.3. Valstu iemaksas un ieņēmumi no jauniem pašu resursiem

Dalībvalstu iemaksas (kā uz nacionālo kopienākumu balstīti pašu resursi un uz PVN balstīti pašu resursi) un potenciāli jauni pašu resursi nodrošina trūkstošo finansējumu, lai līdzsvarotu ieņēmumus un prognozētos izdevumus.

2018. gada maijā Komisija ierosināja diversificēt ieņēmumu avotus ar jaunu pašu resursu grozu, kas veicinātu tādas ES prioritātes kā klimata pārmaiņas, aprites ekonomika un taisnīgi nodokļi. Šajā grozā tika iekļauti ieņēmumi, kas saistīti ar emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu, valsts iemaksa, kas aprēķināta, pamatojoties uz neregistrēto plastmasas iepakojumu, un resurss, kas balstīts uz kopējo konsolidēto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi. Turklāt Komisija paziņoja, ka tā arī ierosinās papildu jaunus pašu resursus vēlākā posmā 2021.–2027. gadā¹².

Precīzs valsts iemaksu apjoms un ieņēmumi no jauniem pašu resursiem kļūs zināmi tikai tad, kad dalībvalstis būs vienojušās par nākamo ilgtermiņa budžetu un pašu resursu sistēmu.

3.2.4. Citi ieņēmumi

Citus ieņēmumus ES budžetā parasti veido darbinieku iemaksas, ieņēmumi no iestāžu administratīvās darbības, iemaksas un atmaksas saistībā ar Savienības nolīgumiem un programmām, nokavējuma procenti un naudas sodi, ieņēmumi no ES aizņēmumu un aizdevumu darbībām un dažādi ieņēmumi, kā arī pārpalikumi no iepriekšējiem gadiem. Ņemot vērā tiem raksturīgo nepastāvību, lielāko daļu šo komponentu ir grūti prognozēt. Tāpēc tiek pieņemts, ka

⁸ COM(2018) 325 final, 2.5.2018., kurā grozījumi izdarīti ar COM(2020) 445 final, 28.5.2020.

⁹ Padomes Lēmums par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu, 2014/335/ES, Euratom: OV L 168, 4.6.2014., 105. lpp.

¹⁰ ieskaitot muitas nodokļus, ko Apvienotā Karaliste noteikusi 2020. gada novembrī un decembrī un kas saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) Nr. 609/2014 (MAR) 10. panta 1. punktu Apvienotajai Karalistei jāmaksā attiecīgi 2021. gada 20. janvārī un 2021. gada 22. februārī. Pamatojoties uz izstāšanās līguma 136. panta 1. punktu un 3. punkta b) apakšpunktu, šie muitas nodokļi jāuzskata par pašu resursiem 2021. gadam.

¹¹ COM(2018) 325 final, 2.5.2018., kurā grozījumi izdarīti ar COM(2020) 445 final, 28.5.2020.

¹² COM(2020)442 final, 27.5.2020.

2020. gada budžetā aplūkotā summa (t. i., 2 miljardi EUR) ziņojumā aptvertajā periodā (2021.–2025.) paliks nomināli nemainīga.

No 2021. gada papildus iepriekš minētajiem posteņiem pārējos ES budžeta ieņēmumos tiks iekļauta arī Apvienotās Karalistes iemaksa, kas izriet no izstāšanās līguma attiecībā uz neizpildītajām saistībām (*RAL*), pensiju saistībām, kā arī citiem finanšu norēķinu komponentiem¹³. 2021. gadam ierosinātais 2021. gada budžeta projekta finansējums atspoguļo Apvienotās Karalistes iemaksu.

Apvienotās Karalistes iemaksa attiecībā uz neizpildītajām saistībām saskaņā ar DFS 2014.–2020. gadam un iepriekšējiem finanšu plāniem¹⁴ tiek noteikts, piemērojot Apvienotās Karalistes provizorisko daļu, kas tiek definēta¹⁵ kā attiecība starp pašu resursiem, kas Apvienotajai Karalistei jādara pieejami 2014.–2020. gadā, un pašu resursiem, ko šajā periodā darījušas pieejamas visas dalībvalstis un Apvienotā Karaliste, un prognozēto maksājumu līmeni attiecībā pret *RAL* katram gadam no 2021. līdz 2025. gadam. Apvienotās Karalistes gada iemaksā ir ņemta vērā izstāšanās nolīguma 148. pantā noteiktā maksājumu kārtība.

Attiecībā uz maksājumiem saistībā ar pensiju saistībām summu nevar prognozēt, jo iemaksu būtu jānosaka katru gadu, pamatojoties uz faktiskajiem saņēmējiem, uzkrātajām pēcnodarbinātības tiesībām un citiem īpašiem elementiem, kā noteikts izstāšanās līguma projekta 142. pantā. Izņēmums ir pensiju saistības, kas norādītas 142. panta 5. punktā, kuras ir provizoriski kvantificētas un iekļautas Apvienotās Karalistes iemaksā par 2021.–2025. gadu.

4. SECINĀJUMI

Šā gada ziņojums par prognozēm aptver pirmos piecus gadus nākamajā daudzgadu finanšu shēmā, par kuru sarunas arvien turpinās. Tāpēc maksājumu prognozes pamatā ir pārskatītais Komisijas 2020. gada maija priekšlikums nākamajai finanšu shēmai, kā arī 2020. gada programmu papildinājumi, kā to paredz investīciju iniciatīvas reaģēšanai uz koronavīrusu (*CRII* un *CRII+*), budžeta grozījumi Nr. 1 un Nr. 2 un budžeta grozījuma Nr. 6 projekts.

Pamatojoties uz šiem priekšlikumiem, maksājumi jaunā plānošanas perioda pirmajos gados palielināsies, salīdzinot ar pagājušā gada aplēsēm, un sasniegs līmeni, kas pārsniedz ierosinātos saistību maksimālos apjomus. Tas ļaus mainīt tendenci, ka pieaug neizpildītās saistības (*RAL*). Pamatojoties uz Komisijas priekšlikumiem, līdz 2025. gada beigām *RAL* samazinātos par 5 %.

Īpaša uzmanība jāpievērš maksājumiem 2021. gadā. Priekšfinansējuma likmju saskaņā ar kohēzijas politiku paaugstināšana nekavējoties ietekmētu maksājumu vajadzības. Tomēr, kamēr pašreizējais pašu resursu maksimālais apjoms — 1,20 % nacionālā kopienākuma — formāli netiks aizstāts ar jauno, nebūs iespējams palielināt 2021. gada maksājumu maksimālo apjomu, lai pārsniegtu Komisijas priekšlikumu, un tāpēc tā tiešais rezultāts būtu pārmērīga neveikto maksājumu apjoma veidošanās.

¹³ Visas Apvienotās Karalistes iemaksas sastāvdaļas ir norādītas izstāšanās līguma 148. pantā. Aprēķinos iekļautas tikai tās Apvienotās Karalistes iemaksas sastāvdaļas, kuras šajā posmā varēja kvantificēt, proti, Apvienotās Karalistes provizoriskā iemaksa iepriekšējo 2021. gada *RAL* maksājumu un pensiju saistību finansēšanā saskaņā ar izstāšanās līguma 142. panta 5. punktu.

¹⁴ Izņemot neizpildītās saistības, kas izriet no ierosinātā 2020. gada budžeta grozījuma Nr. 6 projekta.

¹⁵ Apvienotās Karalistes daļa ir definēta izstāšanās līguma 139. pantā.

1. pielikums

1. tabula — Nākotnes ienākošās un izejošās naudas plūsmas ES budžetā ilgtermiņa prognoze 2021.–2025. gada periodā

Miljardos EUR, faktiskās cenas

Komisijas priekšlikums par 2021.–2027. gada DFS (ES-27)
BP2021 2022 2023 2024 2025

IZEJOŠĀS NAUDAS PLŪSMAS					
Saistību maksimālais apjoms	164,9	167,1	171,8	176,1	181,4
Maksājumu maksimālais apjoms	165,6	170,1	174,5	178,0	181,6
Saistību apropriācijas	163,1	167,1	171,8	176,1	181,4
Maksājumu apropriācijas	161,8	170,1	174,5	178,0	181,6
tostarp maksājumi par saistībām pirms 2021. gada	97,2	82,3	52,0	32,6	18,4
1. Vienotais tirgus, inovācija un digitalizācija	13,4	8,8	6,4	4,6	3,8
2. Kohēzija un vērtības	57,5	49,9	28,7	22,4	10,7
tostarp 2.a Ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija	56,6	49,3	28,4	22,3	10,7
3. Dabas resursi un vide	15,9	14,2	9,0	1,0	1,0
Tostarp: ar tirgu saistītie izdevumi un tiešie maksājumi	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
4. Migrācija un robežu pārvaldība	1,5	1,0	0,5	0,3	0,1
5. Noturība, drošība un aizsardzība	1,3	0,7	0,6	0,2	0,1
6. Kaimiņvalstis un pasaule	7,6	7,7	6,7	4,2	2,6
7. Eiropas publiskā administrācija	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
tostarp maksājumi par saistībām 2021.–2025. gada periodā*	64,7	87,8	122,5	145,4	163,2
1. Vienotais tirgus, inovācija un digitālā ekonomika	4,2	12,4	14,7	17,0	18,5
2. Kohēzija un vērtības	5,1	7,2	28,7	42,7	55,5
tostarp 2.a Ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija	2,1	2,5	22,8	35,0	46,8
3. Dabas resursi un vide	40,4	47,1	54,5	56,6	56,9
Tostarp: ar tirgu saistītie izdevumi un tiešie maksājumi	40,1	41,1	41,5	41,9	41,7
4. Migrācija un robežu pārvaldība	1,2	2,8	3,4	3,7	4,2
5. Noturība, drošība un aizsardzība	0,5	1,3	1,6	1,9	2,4
6. Kaimiņvalstis un pasaule	2,8	5,7	8,0	11,4	13,2
7. Eiropas publiskā administrācija	10,4	11,2	11,7	12,1	12,4
Citi īpašie instrumenti**	1,7	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Maksājumu apropriācijas kopā, ieskaitot īpašos instrumentus	163,5	170,1	174,5	178,0	181,6
IENĀKOŠĀS PLŪSMAS					
Pašu resursu maksimālais apjoms, izteikts procentos no ES nacionālā kopienākuma	1,40 %	1,40 %	1,40 %	1,40 %	1,40 %
Pašu resursu maksimālais apjoms, izteikts miljardos EUR***	196,0	202,9	210,1	217,8	223,9
Pašu resursi kopā****:	154,6	157,4	164,8	171,2	176,6
no tiem tradicionālo pašu resursu neto summa	19,7	19,9	20,6	21,4	22,0
no tiem valstu iemaksas un jaunie pašu resursi****	134,8	137,4	144,1	149,8	154,6
Citi ieņēmumi (t. sk. Apvienotās Karalistes provizorisks ieguldījums)	8,9	12,7	9,7	6,8	4,9
Ieņēmumi kopā	163,5	170,1	174,5	178,0	181,6

* 2022.–2025. gada periodā: Maksājumi par rezervju iespējamo izmantošanu ir pievienoti kopsummai katrā izdevumu kategorijā, provizoriski sadalot proporcionāli izdevumu kategoriju maksājumiem.

** Turpmāk norādītās summas atbilst maksājumiem, kas 2021. gada budžeta projektā paredzēti Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondam, Rezervei solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos. Ņemot vērā šo instrumentu īpašo raksturu, to izmantošanu pēc 2021. gada nevar prognozēt.

Lai aprēķinātu atbilstošās rezerves, tiek uzskatīts, ka šo instrumentu apropriācijas neietilpst daudzgadu finanšu shēmas maksimālajos apjomos. Tas attiecas arī uz apropriācijām, kas saistītas ar elastības instrumentu.

*** To aprēķina, pamatojoties uz jaunāko ekonomikas prognozi par nacionālo kopienākumu ES-27 2021.–2025. gadam.

**** Tradicionālie pašu resursi tiek aprēķināti, pamatojoties uz 10 % ieturējuma likmi iekasēšanas izmaksām.

Dalībvalstu iemaksas ietver uz nacionālo kopienākumu balstītos pašu resursus, reformētos uz pievienotās vērtības nodokļa balstītos pašu resursus un jaunus pašu resursus, kas iekļauti Komisijas priekšlikumā par 2021.–2027. gada DFS.

2. tabula — Atcelto saistību prognoze 2021.–2025. gadam

Miljardos EUR, faktiskās cenas

Atceltās saistības	2021.–2025.
1. Vienotais tirgus, inovācija un digitālā ekonomika	-1,0
2. Kohēzija un vērtības	-5,1
no tām: Ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija	-5,0
3. Dabas resursi un vide	-2,1
4. Migrācija un robežu pārvaldība	-0,6
5. Noturība, drošība un aizsardzība	-0,1
6. Kaimiņvalstis un pasaule	-0,1
7. Eiropas publiskā administrācija	0,0
KOPĀ	-9,0

* Nav gaidāms, ka tiks atceltas saistības, kas ir ierosinātas 2021.–2027. gada finanšu shēmai.

3. tabula — Kopējo neizpildīto saistību izmaiņas no 2021. gada līdz 2025. gadam

Miljardos EUR, faktiskās cenas

RAL 2020. gada beigās*	Saistības 2021.–2025. g.	Maksājumi 2021.–2025. g.	Saistību atcelšana	RAL 2025. gada beigās (a+b-c+d)
(a)	(b)	(c)	(d)	
307,9	859,4	866,1	-9,0	292,3

No tām:

2014.–2020. g. DFS				
307,9	n/p	282,6	-9,0	16,3
2021.–2027. g. DFS				
n/p	859,4	583,5	-	275,9

* RAL neietver neizpildītās saistības, kas radušās no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem